

El setmanari castellarenc

LA FARGA

per JOAN BLANQUER

Pel Gener de l'any 1933 foren distribuïts al nostre poble uns fulls impresos que començaven dient:

«Castellarencs: Hi ha l'intent de publicar, ben aviat, un setmanari que sigui un veritable portaveu del nostre poble.

No servirà a un partit determinat; vol ésser l'expressió genuïna de l'opinió pública i, perquè sigui el mateix poble qui, ja d'origen hi col·labori, hem organitzat un concurs per tal d'escollir-li un nom ben escaient que plasmi fidelment l'expressió popular.»

A continuació s'esmentaven les bases per a prendre part en el concurs, i si bé no es donaven a conèixer els noms dels organitzadors sí que s'afudia a un «Comitè d'iniciativa».

Aquest comitè estava integrat per Pere Fontanet, Josep Sellent, Ricard Sampere, Valentí Buixadé, Lluís Montagut i qui signa aquestes ratlles.

Tanmateix, en aquells temps la política es vivia amb força intensitat i l'interès dels partits per a divulgar les seves idees, pel mijà que fos, esdevenia ben comprensible. D'ací sorgí la idea de destinar dintre el periòdic un espai que, batejat amb el títol de «Tribuna lliure», pogués representar un medi d'expressió d'idees personals que no fossin les que impulsaren la creació del setmanari; naturalment —i així es feia constar en cada número, al peu de secció— en el ben entès que «La Redacció no es fa solidària dels articles d'aquesta secció; d'ells en seran únicament responsables llurs autors.»

El concurs per a donar nom al setmanari fou un èxit. La participació, molt nodrida, totalitzava uns cent cinquanta noms proposats i la labor per escollir el més adient no va resultar fàcil. S'escollí el de «LA FARGA» i es justificà aquesta preferència en el primer número que aparegué amb un article que sota el títol «El perquè de LA FARGA» deia, entre altres coses: «Per voluntat de tots els components del Comitè d'iniciativa... perquè és un nom curt, de fàcil pronunciació i fa referència a una de les primitives indústries de Castellar, quin nom es conserva encara... I s'adiu a un periòdic per quant la farga significa un lloc de forja, on l'home posa a prova el seu esforç intel·lectual i físic... La farga castellarena, en forma de periòdic, torna a obrir les portes; la fornà és encesa i els forjadors a punt; fem tots junts que no minvi l'abrandament d'avui i col·laborem sense defallir a la feina de polir-nos mútuament...».

En l'editorial del primer número s'hi deia: «No és l'òrgan oficial ni oficiós de cap partit polític, ni de cap classe. Sabem la dificultat que això representa... Però tenim la confiança que les diverses ideologies podran aplegar-se en el nostre setmanari sota un exponent unificador de totes elles: l'amor al nostre poble i l'amor a Catalunya.»

Potser sí que aquesta confiança era nodrida per una excessiva bona fe o bé era fruit d'un idealisme desorbitat. El cas fou que d'una manera o altra, amb més o menys incidència, la política no trigà gaire a crear certs problemes al setmanari, quasi sempre —això sí— derivats de les tensions relacionades amb els esdeveniments polítics de la Catalunya autònoma i de l'Estat espanyol. Així, per exemple, pel Novembre del mateix any —vuit mesos després de l'aparició del primer número—, a la secció de «Tribuna lliure» s'hi registraven ja enceses polèmiques entre les dues forces polítiques majoritàries (Lliga i Esquerra) i els autors d'elles eren membres del Cos de Redacció. Na-

turalment que això era el que s'havia parlat a l'hora d'editar el setmanari i que aquest hi era aliè. Així es repetia en l'editorial del 17 de Novembre: «Nosaltres, que abans i en la campanya electoral hem manifestat repetidament que estàvem apartats de les lluites partidistes...». Però en el si del Cos de Redacció l'enriment del clima esdevenia palpable, la qual cosa feia pressentir majors complicacions.

LA FARGA però anava fent la seva via sortejant aquests problemes incipients, sense que el lector en pogués percebre l'existència. Sellent escrivia la majoria dels editorials i la «Vida municipal»; Fontanet, Buxadé i Sampere, signant-los o sota pseudònims diversos, aportaven freqüents articles que «animaven» la «Tribuna lliure». Montagut publicava una mica de tot, des d'un estudi etnogràfic de Castellar fins a poesia, mentre que jo hi feia bàsicament les ressenyes esportives i alguna cosa més. La major part del «Noticiari» ens era fornida per Miquel Santasuana, funcionari municipal. També podia comptar-se amb un nombre creixent de col·laboradors espontanis com Amat Gosalbes, poeta sabadellenc; J. Carner i Germà, castellarenc resident a Barcelona, nacionalista radical; i les de Josep Samaranch, qui amb el pseudònim de «Xaff» ens enviava proses humorístiques. I si alguna setmana els originals eren insuficients, sempre hi havia el recurs de reproduir textos d'altres publicacions. El que no teníem era ni el més petit problema econòmic per tal com entre els subscriptors i la publicitat es cobria àmpliament el cost de les edicions. Almenys era aquesta la nostra impressió perquè de cert no en sabíem gran cosa ja que l'administració anava a càrrec totalment de l'impressor de Sabadell Ramon Ribera el qual feia poc s'havia establert al nostre poble.

I així s'arribà al primer aniversari, superant les tensions internes derivades d'unes eleccions municipals celebrades a mitjans de Gener. Per commemorar aquest aniversari va publicar-se un número extraordinari de dotze pàgines —els normals constaven de quatre i algun cop de sis— amb paper de qualitat superior, fotografies i gravats. En l'editorial d'aquest extraordinari s'afirmava: «En la data d'avui es clou una etapa i se'n comença una altra. Ha passat ja el període de consolidació... la nostra voluntat no defallirà prosseguint la tasca de servir el nostre poble.» Però a l'última pàgina d'aquest número —el 53— dues «Cartes obertes» —una de l'alcalde demanant certes rectificacions a la ressenya d'una sessió municipal; l'altre del director explicant les raons per les quals no accedia a la petició— constituïen un símptoma inequívoc que la consolidació del setmanari no era pas tan segura com s'afirmava.

En efecte, a no trigar molt, ara l'un ara l'altre, s'inicià una dispersió de l'equip de redactors, qui per cansament, qui per intensificació de les seves activitats polítiques (Buxadé havia estat elegit regidor en les eleccions del 14 de Gener). El cas era que les reunions del Cos de redacció, que habitualment se celebraven cada diumenge, començaren a espaiar-se i pocs mesos després fins i tot deixaven de celebrar-se. Cert que el periòdic seguia apareixent cada dissabte, però ja no era el d'abans; la seva imatge s'anava debilitant sensiblement, o així almenys ens ho semblava als que la contemplàvem des de dins sense ser capaços d'evitar-ho. Cada setmana calia recórrer més, per falta d'originals, a textos d'altres publicacions. LA FARGA anava acusant visiblement —llavors ja vista fins i tot des de fora— la lenta però progressiva desaparició de la voluntat —que s'havia proclamat indefallent— dels seus redactors. Jo mateix no vaig trigar a traspassar la meua feina de redactor esportiu a Marià Ventura.

Penso que la petita història de LA FARGA en els seus darrers mesos de vida, és a dir, de la seva agonia, només l'havia pogut escriure l'impressor Ribera. Però tant de bo que m'equivoqués i que hi hagués algú altre que fos capaç de fer-ho!